

Toros'tan veda

Dünya / 14/01/2012

KKTC Kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş dün gece Yakınoğu Üniversitesi Hastanesi'nde yoğun bakımda hayata gözlerini yumdu. Ada'da direniş örgütü Türk Mukavemet Teşkilatı'nda Toros kod adıyla tanınan Denktaş, 1983'ten 2005'e kadar cumhurbaşkanlığı yaptı

Yakınoğu Üniversitesi Hastanesi'nin yoğun bakım servisinde 9 Ocak Pazar gününden bu yana tedavi gören KKTC Kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, 88 yaşında hayatını kaybetti.

Denktaş, 8 ocak gecesi ishale bağlı su kaybı nedeniyle hastaneye kaldırılmıştı. İç organlarında önceki gün yetersizlik baş gösteren Denktaş, dün sabah itibarıyla solunum cihazına, akşam saatlerinde ise diyalize bağlanmıştı.

Denktaş'ın sağlık durumunun çok sıkıntılı ve endişe verici bir duruma geldiğinin açıklanmasının ardından Cumhurbaşkanı Derviş Erođlu, Başbakan İrsen Küçük, Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanı Korgeneral Adem Huduti, KKTC Güvenlik Kuvvetleri Komutanı Tümgeneral Mehmet Daysal ile bazı bakanlar ve vatandaşlar hastaneye akın ettiler. geldi. YDÜ Hastanesi Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Savaşan, Denktaş'ın sağlık durumu hakkında yaptığı son açıklamada "Çok kritik, çok sıkıntılı anlar yaşıyoruz" demişti. Durumu çok ağırlaşan Denktaş, tüm çabalara rağmen kurtarılamayarak saat 22.00'de vefat etti.

Ulusal yas ilan edildi

Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın vefatının ardından KKTC yasta. Bayraklar yarıya indirildi. Denktaş'ın cenaze töreni için ayrıntılar da netleşti. Resmi tören pazartesi günü hastanede başlayacak. Salı günü de Denktaş'ın naaşı ailenin karar vereceği yere defnedilecek. Türkiye'de ulusal yas ilan edildi.

Başbakanlık, KKTC kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın vefatı dolayısıyla, 14 Ocak 2012 tarihinden itibaren Denktaş'ın naaşının toprağa verileceği günün bitimine kadar bütün yurttan ve dış temsilciliklerde bayrakların yarıya çekilmesi ve ulusal yas ilan edilmesinin uygun görüldüğünü bildirdi. Başbakanlık Basın Merkezinden konuya ilişkin yapılan açıklama şöyle:

“Sayın Denктаş'ın acı kaybından dolayı, 14 Ocak 2012 tarihinden itibaren merhumun naaşının toprağa verileceği günün bitimine kadar bütün yurttan ve dış temsilciliklerimizde bayrakların yarıya çekilmesi ve ulusal yas ilan edilmesi uygun görülmüştür. Merhuma Allah'tan rahmet, ailesine, Kıbrıs Türklerine ve aziz milletimize sabır ve başsağlığı dileriz.”

Mücadeleyle geçen koca bir ömür

27 Ocak 1924'te Kıbrıs'ın Baf kasabasında, Yargıç Mehmet Raif bey ve Emine hanım'ın en küçük oğlu olarak dünyaya gelen Rauf Denктаş hayatını Kıbrıs'a adanmış önemli bir figür olarak öne çıkıyor. KKTC'nin ilk cumhurbaşkanı olan Denктаş, 1941 yılında Lefkoşa İngiliz Okulundan mezun oldu. Daha sonra İngiliz Konseyi'nin verdiği burs ile 1944'de İngiltere'de hukuk tahsiline başladı.

1947 'de başarıyla okuduğu Lincoln's Inn'den mezun olan Denктаş, aynı yıl Kıbrıs'a dönüp avukatlık yaptı. 1942'de ise Halkın Sesi'nde Akın Yılmaz mahlasıyla yazı yazmaya başladı. 1948 yılında zamanın Kıbrıs Valisi tarafından kurulan Anayasa Konseyi'nde üye olarak çalıştı. Daha sonra Türk İşleri Komisyonu'nda da görev aldı. Başsavcılıkta bir Türk savcı olmaması üzerine 1949'da Hukuk Bürosu'ndan ayrıldı ve savcı yardımcılığı yaptı. 1954 yılında savcılığa yükseldi. 1957 sonunda İngilizlerin Kıbrıs'ı Yunanistan'a devredeceğini farkederek Denктаş, savcılıktan istifa etti ve 1958'de Ada'nın Yunanistan ile birleşmesi için mücadele başlatan Kıbrıslı Rum militanların oluşturduğu EOKA'ya karşı, Türk Mukavemet Teşkilatı'nı kurdu. Kıbrıs Türk Kurumları Federasyonu Başkanlığı'na seçildi. Kıbrıs Cumhuriyeti'ni kuran Zürih Anlaşması'na Türklerin hak ve statüsünü belirleyen maddelerin girmesinde, Türkiye'nin garantisinin Kıbrıs Türk Alayı ile artmasında etkin rolü oldu. Bu iki anlaşmaya göre Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı Rum, Cumhurbaşkanı yardımcısı Türk, bakanların da 7'si Rum, 3'ü Türk olacaktı. Ama plan yürümedi. 1959-63 yılları arasında Kıbrıs'tan Türk Hükümetine gönderdiği raporlar, gelmekte olan tehlikeye işaret etti. Kıbrıs'ta dinamiti patlatan kıvılcım, 4 Aralık 1963'te Lefkoşe'deki EOKA eylemcisi Markos Dragos'un heykeline konulan bomba oldu. EOKA bombayı Türkler'in koyduğunu ileri sürdü. Ardından iki Türk öldürüldü, ok yaydan çıktı. Türk jetleri, Kıbrıs semalarındaydı. 1963 Kanlı Noel olaylarından sonra Denктаş Ankara'ya gitti. Temaslarını tamamlayan Denктаş bir sandalla Kıbrıs'a geçti ve Türk direnişini örgütlemeye başladı. 1964 Ocak ayında Londra'da düzenlenen “Beşli Konferans”a katıldı ve Kıbrıs Türkleri'nin davasını savundu. 1964'te, Türk toplumu adına Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ne seslendi. Bu tarihten sonra, Makarios yönetimi tarafından “istenmeyen adam” ilan edildi ve Kıbrıs'a girmesi yasaklandı. 1967'de adaya gizlice girerken tutuklandı. Yoğun girişimler sonucu Türkiye'ye geri verildi. 1968'de adaya giriş yasağı kaldırıldı ve Kıbrıs'a döndü.

16 Şubat 1973'de Kıbrıs Türk toplumu tarafından yeniden Başkan seçildi. 28 Şubat 1973'te Kıbrıs Cumhurbaşkanı Muavini ve Kıbrıs Türk Yönetimi Başkanı olarak göreve başladı. 1974 Türk Barış Harekâtı sonrasında 13 Şubat 1975'te Makarios'un adaya dönüşü nedeniyle ve Makarios'un meşruiyetini kaybettiğini tescil için ayrı devlet kurmayı öneren Denктаş'ın bu önerisini o günkü İrmak Hükümeti tarafından kabul edilmedi. Türkiye'nin Kıbrıs'ın kuzeyine askeri müdahalesinin ardından, Denктаş, Ulusal Birlik Partisi'ni kurdu. 1975'te, adanın kuzeyinde uluslararası toplumca tanınmayan Kıbrıs Türk Federe Devleti kurulduğunda, devlet başkanlığına seçildi. Federe Devlet Anayasası uyarınca 20 Haziran 1976 günü yapılan ilk Genel Seçimlerde büyük bir çoğunlukla, halk tarafından seçilmesinin ardından 1981 yılına kadar bu görevi sürdürdü. Kıbrıs Türk Federe Devleti 15 Kasım 1983'te yerini yine uluslararası toplumca tanınmayan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne bıraktı. Cumhurbaşkanlığına getirilen Denктаş, 1990, 1995 ve 2000'de bu göreve yeniden seçildi. 17 Nisan 2005'te yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde aday olmayan Denктаş, 24 Nisan'da görevi Mehmet Ali Talat'a devretti.